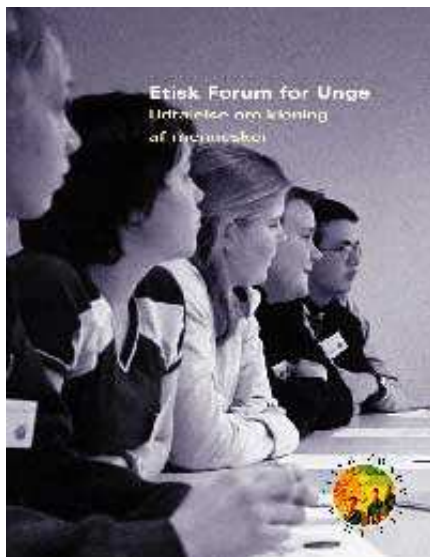


"Etisk Forum for Unge - Udtalelse om kloning af mennesker"

Etisk Forum for Unge

Udtalelse om kloning af mennesker



Resumé:

Etisk Forum for Unge er navnet på en forsamling af 11 udvalgte unge fra 9. og 10.-klasser i Danmark. De mødtes i Nyborg d. 8. marts 2001 for at diskutere og tage stilling til reproduktiv kloning af mennesker og har vedtaget denne udtalelse.

Etisk Forum for Unge

Udtalelse om kloning af mennesker

Alle deltagere i Etisk forum for Unge står sammen om at afvise reproduktiv kloning af mennesker. Etisk forum for Unge mener altså ikke, at det er etisk forsvarligt at skabe nye menneskelige individer ved hjælp af kloning.

HVAD ER ETISK FORUM FOR UNGE?

Etisk Forum for Unge er navnet på en forsamling af 11 udvalgte unge fra 9. og 10.-klasser i Danmark. De mødtes i Nyborg d. 8. marts 2001 for at diskutere og tage stilling til reproduktiv kloning af mennesker og har vedtaget hosstående udtalelse.

Det Etske Råd udvalgte dem på baggrund af indstilling fra de klasser, som har beskæftiget sig med kloningsdebatten på foranledning af et debatoplæg om kloning, som Det Etske Råd udsendte til skolerne i efteråret.

De udvalgte var: *Amalie* fra Kalundborg, *Jesper* fra Otterup, *Sidse* fra Odense, *Benjamin* fra Gistrup, *Charlotte* fra Svendborg, *Mads* fra Ryomgård, *Emina* fra Allerød, *Rune* fra Give, *Sascha* fra Klarup, *Kasper* fra Frederiksberg og *Stine* fra Tjele.

Deltagere har diskuteret tre overordnede etiske problemstillinger, som reproduktiv kloning giver anledning til. De tre problemstillinger er i overskrifter:

1. Menneskesyn og selvforståelse
2. Kloning som en måde at få børn på
3. Hvad med klonen?

Deltagernes samlede argumentation og begrundelse for at afvise reproduktiv kloning findes i deres stillingtagen til de tre problemstillinger.

Herunder vil man finde en fremstilling af deres argumentation og beslutninger vedrørende de tre problemstillinger, og til sidst afrundes udtalelsen fra Etisk Forum for Unge med et resumé af deltagernes standpunkter.

1. MENNESKESYN OG SELVFORSTÅELSE

Etisk Forum for Unge mener, at reproduktiv kloning vil have en negativ indflydelse på vores menneskeopfattelse, og at dette er en af de væsentlige grunde til, at reproduktiv kloning ikke bør udføres.

Selvom man med kloning kunne imødekomme menneskets forskertrang, lære mere om sundhed og sygdom, arv og miljø, så mener deltagerne, at følgende betæneligheder vejer langt tungere:

- Man kan ikke overskue konsekvenserne af at klon mennesker.
- Med kloning bliver liv noget vi mennesker kan producere, og så mister vi gradvist respekten for liv.
- Det er forkert at lege Gud.
- Reproduktiv kloning er udtryk for at mennesket gøres til en ting eller en genstand for et projekt, og det strider imod deltagernes opfattelse af, at ethvert menneske er et mål i sig selv.
- Mennesket skal fortsat være et unikt væsen, og det at være en kunstigt frembragt kopi af et eller flere andre eksisterende mennesker truer netop med at ændre på dette forhold.
- Enkelte fra Etisk Forum for Unge mener også, at det strider mod det kristent humanistiske livssyn at kopiere mennesker, hvilket er grund nok i sig selv.
- Endvidere mener nogle af deltagerne, at kloning sandsynligvis vil føre til en ny uheldig racedeling, hvor kloner vil udgøre en race for sig selv.

HVORFOR ET ETISK FORUM FOR UNGE?

Det Etske Råd modtager hver dag henvendelser fra folkeskoleelever, der interesserer sig for de etiske aspekter af kloning og andre nye genteknologier.

Da kloning er noget epokegørende nyt, som vil sætte sit præg på fremtidens dagsorden, har Det Etske Råd set det som en vigtig opgave at tænde op under den interesse, der allerede ulmer blandt unge, som jo er fremtidens vælgere og beslutningstagere.

Derfor besluttede Det Etske Råd at samle et Etisk Forum for Unge en enkelt dag, d. 8. marts 2001, hvor opgaven var at diskutere og ikke mindst blive enige om en fælles stillingtagen til reproduktiv kloning af mennesker.

Arrangementet var en succes, især fordi de 11 deltagere viste sig at have rigtig meget på hjerte, som de nød at dele ud af, ligesom de med stor åbenhed lod sig udfordre af hinandens synspunkter. Udtalelsen, som du kan læse på disse sider, er resultatet af deres arbejde.

2. KLONING SOM EN MÅDE AT FÅ BØRN PÅ

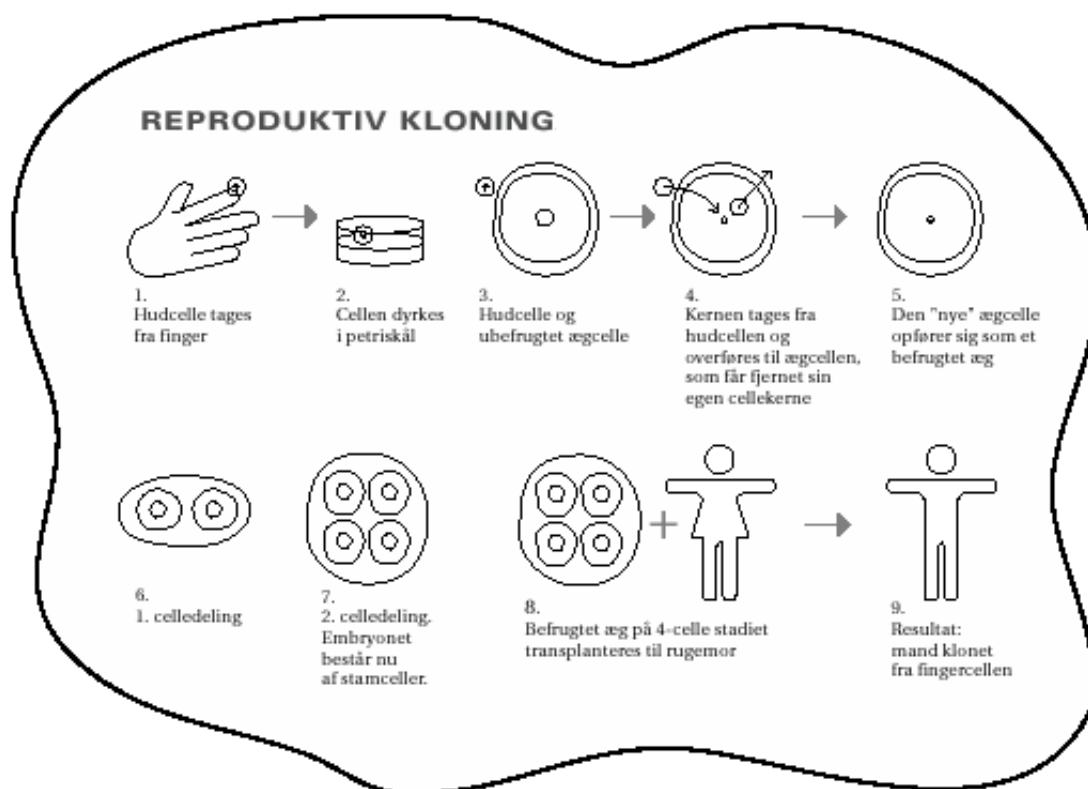
Det er et samlet Etisk Forum for Unge, der mener, at kloning af mennesker *ikke* bør anvendes som en måde at få børn på, heller ikke af par, der ikke har mulighed for at få børn på normal vis.

I denne situation mener deltagerne altså ikke, at formålet (at hjælpe barnløse par med at få børn) helliger midlet, som er at klonen en af parterne (for eksempel manden), der dermed bliver "tvillingebroder" til sin "søn".

Nogle af deltagerne i Etisk Forum for Unge mener dog, at det er vanskeligt at tage stilling for eller imod i situationer, hvor dét at skabe en klon kan hjælpe et alvorligt sygt barn. Afvejningen er vanskelig mellem, på den ene side, behovet for at redde børn og på den anden side, hensynet til klonen. Det kunne for eksempel være i tilfælde, hvor et barn med leukæmi kunne blive klonet og derefter modtage rask knoglemarv fra sin klon.

Alligevel er deltagerne enige om at afvise kloning som en måde at få børn på, uanset hvilket formål dette måtte tjene. Begrundelserne herfor er mange:

- Klonbarnet bliver til et middel i stedet for et mål i sig selv.
- Kopien vil blive opfattet som mindreværdig i forhold til originalen, og det ender med en verden fyldt med "originaler" på den ene side og "reservedelslagre" på den anden side.
- Deltagerne mener endvidere, at forældre der ønsker en klon som deres barn, må være forældre af forkerte årsager. Der ligger egoistiske motiver bagved, hvis man vil skabe en genetisk kopi af sig selv, fremfor for eksempel at adoptere et barn.
- Deltagerne mener desuden det er at gå for vidt at sætte børn i verden på en så kunstig måde som kloning, fordi der er nok af børn i forvejen, som er født på en naturlig måde.
- Alle de nævnte begrundelser gælder også, selv når kloning engang i fremtiden ikke som nu medfører dødfødte fostre og misdannelser. Men nu og her er kloning altså også uetisk, fordi det medfører stor lidelse for klonfostrene.



HVAD ER REPRODUKTIV KLONING?

Kloning betyder *ukønnet formering* og en "klon" adskiller sig altså fra et almindeligt menneske ved, at det ikke er blevet til ved en sammensmeltning af gener fra æg og sædcelle.

I 1997 blev det klart for alverden, at det var muligt at formere sig på en anden måde. Man fandt ud af, at man kunne flytte en cellekerne fra et voksents krop og putte den ind i en ubefrugtet ægcelle, der havde fået sin egen cellekerne fjernet. Herefter udviklede ægcellen sig som om den var blevet befrugtet, og den udviklede sig til et foster og et levende væsen, da det blev sat op i en livmoder. Det levende væsen var imidlertid en genetisk kopi af det voksne individ, som havde leveret cellekernen. Denne måde at formere sig på kaldes *reproduktiv kloning*.



I 1997 var det et voksent *får*, der var den glade giver af en cellekerne, og Dolly, som den berømte klon blev kaldt, er en genetisk kopi af dette voksne får.

Men er det etisk forsvarligt, at det samme skulle ske for *mennesker*? At mennesker begynder at formere sig vha. reproduktiv kloning? Det er spørgsmålet, som Etisk Forum for Unge mødtes for at tage stilling til.

3. HVAD MED KLONEN?

Etisk Forum for Unge mener, at kloning er etisk uansvarligt overfor klonen, idet klonens særlige livsvilkår vil være meget vanskelige.

- Deltagerne er enige om, at klonen ikke nødvendigvis vil blive samme slags person eller menneske som "sin original". Generne er ikke altafgørende for hvem vi er, og hos enæggede tvillinger er det tydeligt, at de hver især udvikler egne evner og interesser.
- Deltagerne mener ikke at en klon kan sammenlignes med enæggede tvillinger, fordi disse er jævnaldrende. En klon vil derimod have sin "tvilling" som sin far eller mor, der jo skal opdrage klonbarnet.
- Det kan være svært at acceptere sin skæbne som klon, fordi der kan være et forventningspres fra omverdenen, eller klonen kan selv føle det som sin livsopgave at komme til at ligne "sin original".
- Overfor dette vil Etisk Forum for Unge fremhæve individets frihed til at udvikle sin egen identitet.
- Endvidere kan man forestille sig, at en klon kan føle det som en dødsdom, hvis vedkommende er vidende om en dødelig genetisk betinget sygdom, som "originalen" lider af. Blandt de mere samfundsskabte gener kunne man nævne, at mediernes søgelys på klonerne vil have en negativ indflydelse på klonernes livskvalitet.

RESUMÉ AF UDTALELSE OM REPRODUKTIV KLONING FRA ETISK FORUM FOR UNGE:

Etisk Forum for Unge mener, at reproduktiv kloning af mennesker er etisk uacceptabelt og ikke bør finde sted.

Helt overordnet vil kloning af mennesker undergrave den værdifulde opfattelse af, at mennesker hver især er unikke væsner. Deltagerne mener ikke, at denne opfattelse bør tilsidesættes af de formål, som reproduktiv kloning eventuelt kunne bruges til.

Hvis man bruger kloning som en måde at få børn på, reducerer man livet til en størrelse der kan "produceres" og mennesket gøres derved til en ting.

Sidst, men ikke mindst, tror Etisk Forum for Unge ikke, det er fedt at være en klon!

En klon vil skulle leve med et forventningspres fra sig selv eller omverdenen om at blive som den af sine forældre, der er klonens "original". Etisk Forum for Unge lægger helt modsat vægt på friheden til at forme sin egen fremtid.

VIL DU VIDE MERE: WWW.ETISKRAAD.DK

Her kan du blandt andet læse Det Etske Råds redegørelse om kloning og andet materiale om genteknologier. Du kan også finde links til andre steder på nettet.



Forside - Indhold - [Top/Bund](#) - Forrige/Næste

Version 1.0 April 2001 • © Det Etske Råd. Udgivet af Det Etske Råd, www.etiskraad.dk